

БАЛКАНСКА ХЕМИЈА

Повторно Харадинај е доброто момче, кое според МКГ, веднаш ја исполнило својата обврска, а српските генерали се лошите момчиња и му се инаетат на Трибуналот. Јасно е дека нашиот северен сосед нема никаква стратегија за да си го задржи Косово во своите пазуви.

Љубе Бошкоски и Јохан Тарчуловски се патниците за Шевенинген. Оние кои први ја почнаа војната и кои осквернавија и раскрвавија сè што беше невинно и мирољубиво, не се ниту спомнати за евентуално гонење пред највисокиот меѓународен суд за воени злосторства.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Оваа 2005 година била клучна не само за Македонија, туку и за целиот регион. Лани ни велеа "оваа 2004 е клучна за државите од регионот". Истото го прераскажуваа и во 2003 и во 2002... Тоа ќе се случи и во наредната 2006 година, која уште отсега ќе биде прогласена за "судбоносна" во т.н. демократско ста-

билизирање на балканските подрачја. Обиди за внесување страв кај народните маси од владејачките елити со тезата дека доколку тие не се на власт можат да се случат многу лоши работи и дека опозиционите структури можат да ги расипат работите. Како што тргнале работите, секоја година ја преживуваме како да е последниот ден од земниот живот, па му се крстиме на горнион како се смилувал што ни дал уште една година пред нас како шанса да ги подобриме нештата. Неспорно е дека поширокото балканско опкружување е во процес на континуирана стабилизација. Повеќе на власт не се режимите кои продуцираа кризи и ризици по животите на балканските наро-

ди. Но, тие се сè уште тука. Не исчезнале. Работат опозиционно. Ја чекаат следната шанса, која доколку ја добијат, повторно ќе ја свртат по нивно.

Сепак, последниве години претставуваат своевиден период на ослободување на земјите од канците на државниот тероризам и криминал. Иако тие девијации сè уште се присутни и тешко се искоренуваат од општествата, сепак не се во обликот и во димензијата во кои се појавуваа и егзистираа во деведесетите години. Сè уште има криминалци во повеќето владејачки структури од Загреб до Тирана. Сè уште има убијци и почитувачи на теророт, кои уживаат благодети од народните и од државните пари. Нејсе. Тоа е вечна тема длабоко анализирана и коментирана. Заклучокот е секогаш лош. Решение без излез.

Тоа делумно се правеше со знаење и со поддршка на т.н. меѓународна заедница. На нашиве простори таа и денес спроведува квазипроекти, кои го уриваат моралниот и етичкиот кодекс на професионално дипломатско однесување. Најсвеж случај во таа констелација е случајот со Харадинај. Најпрво поранешниот узурпатор на мирот се востолчува на функцијата премиер на Покраината со помош на Западот, а неколку месеци подоцна истите востолчувачи според однапред подготвеното сценарио го испраќаат во Хаг. Се разбира, во планот, Харадинај вешто ја игра својата улога. Тој не е никаква жртва како што деновиве самиот кажува и како што го опишуваат. Тој е марионета во новата епизода на Западот, кој треба да ги оствари глобалните интереси на западната хемисфера на овие простори. Никој не може да ја оспори тезата дека меѓународната заедница составена од три држави, по секоја цена мораше за премиер на Косово да постави човек кој е компромитиран со своето воено минато. Потоа, истиот избраник на светските "демократии" ја игра нивната игра со една единствена цел - да се докаже дека единствениот виновник за сè што се случило на Балканот е Белград.

БЕЛГРАД ПРЕД СТАПИЦА

Целата оваа драма која деновиве се случи на релација Приштина - Хаг во врска со Харадинај, ронењето крокодилски солзи од страна на Петерсен и неговата свита, е само во таа функција. Кој сега е во незавидна позиција - Србија или Косово? Западот знае дека Хаг никогаш нема да дојде до Караџиќ и до Младиќ, знае дека и да ги има на дофат, Србија никогаш нема да му ги предаде на Трибуналот. Оттука, ова е стапица за Белград. Ова е процес на забрзување на решавањето на прашањето за статусот на Косово. Сега Србија ќе трпи ултиматуми. Меѓународната заедница ќе почне целосно да ги игнорира проектите и ставовите на Белград за иднината на Косово. Повторно Харадинај е доброто момче, кое според МКГ, веднаш ја исполнило својата обврска, а српските генерали се лошите момчиња и му се инаетат на Трибуналот. Јасно е дека нашиот северен сосед нема никаква стратегија за да си го задржи Косово во своите пазуви.

Србија сама себеси си штети со квазиполитиката, која ја практикува во однос на Приштина. Сè што се случува овие седмици е уште еден од експериментите и тестирањата на неколкуте балкански влади за издржливоста на патот кон ЕУ. Навистина сè е перверзно, со ниски удари, подместувања на работите, само да се истера глобалниот интерес на западната хемисфера за дозавршување на проектот "раздели, па владеј". Дека сè е експеримент говори и изјавата на еден од странските дипломати учесници на последниот Самит на земјите од Југоисточна Европа кој минатата недела се одржа во Скопје, кој ќе рече дека Рамковниот договор во Република Македонија бил ризичен експеримент на меѓународната за-

едница, но од ден на ден, чекор по чекор давал резултати. Значи, експеримент. А, што доколку тој експеримент не успееше? Кој ќе ги снесе последиците околу тоа? Граѓаните на Македонија или меѓународната заедница? Сега истото го прават со Србија и со Косово. Тестирање на двете страни. Ќе знаат ли и Приштина и Белград да ја прочитаат играта? Веројатно не, затоа што едните преку таа заедница се борат за независност, а другите преку неа се обидуваат да го задржат правото врз Косово. Таа вешто ќе ги искористи двете страни кои буквално молат за заштита на својот национален интерес.

Заминувањето на Харадинај во Хашкиот трибунал од корен ги измени работите. Косово е мирно. Веднаш во очите на меѓународната заедница малиот чекор на екскосовскиот премиер е прикажан како висок дострел на зрелоста на расформираните УЧК типови. Сепак, тоа не е за потценување. Вешта глуми да се стави Белград во незгодна ситуација. Караџиќ и Младиќ вечно ќе ја ставаат српската престолнина во позиција на дежурен виновник за себалканските случувања. Не помагаат доброволните предавања на генералите на југословенската војска на Трибуналот во Хаг. Тие се ситна риба за да бидат задоволени апетитите на Дел Понте и на западните демократи.

ХАШКОТО СТОЛЧЕ ЧЕКА

Не верувам дека ниту евентуалното испорачување и на последните злосторници од српска страна, ќе ја променат стратегијата на Западот кон балканските прашања. Доколку се случи Караџиќ и Младиќ да седнат на хашкото столче, тоа сепак ќе биде доцна за Србија. Таа тогаш нема да може да извлече никаква полза од тој чекор. Тогаш сите работи за и околу Косово ќе бидат завршени. Ова сега е една хипотетика со доза на утопија. Приштина има стручни дресери околу себе, кои доаѓаат од највисоките кругови на меѓународната заедница. Тие му го трасираат патот на Косово кон што побрза независност. Тоа Белград го знае, а сепак не се обидува ништо да стори за да придобие барем дел од меѓународната заедница. Само се помирува со поразителните факти, кои од ден на ден се сè побројни. Од друга страна, пак, работите можат да се погледнат и со други очи. Имено, соработката со Хаг е обичен изговор на западните дипломати кога станува збор за добивањето или за губењето одредени привилегии на државите од регионот. Ако Западот наумил независно Косово и ако тој проект се вклопува во неговата глобална геостратешка политика, тогаш тука не помагаат никакви соработки со судови, никакви додворувања на политичарите и сл. Ис-

тото ова може да се каже и кога ситуацијата би била обратна. Ако Западот не сака нова држава на Балканот и дозволи само широка автономија или трета република во државната заедница на Србите и Црногорците, тогаш заминувањето на Харадинај во Хаг нема никакво епохално значење кога би се говорело за напредокот кон независност. Во моментот целата работа е многу измешана. Се прават политички хемиски соединенија, кои произведуваат само отрови. Балканската хемија отсекогаш била штетна по нормалното егзистирање на Балканците. Често пати биле злоупотребени, како од внатрешните, така и од надворешните елементи. Западот знае преку ноќ да ја смени сликата за сојузничтва и партнерства на

Балканот. Тоа се случувало неколку пати.

Довчерашниот сојузник може пребрзо да стане непријател, доколку не се вклопува во новиот развој на геостратешките светски случувања. Неспорно е дека заминувањето на Харадинај во Хаг е пресвртница на балканските случувања. Тој чин претставува завршница на епизодата од т.н. пристрасно однесување на Западот кон овистинувањето на воените злосторства во последните војни. Сега постои ли некоја изговор. Или би требало да има? Да, би требало кога е во прашање Македонија. Таа секогаш е друга и поинаква приказна од останатите. Таа е приказна сама за себе. Љубе Бошкоски и Јохан Тарчуловски се патниците за Шевенинген. Оние кои први ја почнаа војната и кои осквернавија и раскр-
вавија сè што беше не-

вино и мирољубиво, не се ниту спомнати за евентуално гонење пред највисокиот меѓународен суд за воени злосторства. Тука Западот треба да ја поправи грешката и да ја смени позицијата на актуелно пристрасно и нереално однесување, кога е во прашање македонската криза од 2001 година. Како што сега стојат работите, македонскиот случај допрва е пред решавање. Веројатно се чека етапно да бидат надминати опасностите со нашите северни соседи, па дури потоа да се разгледа евентуалната разврска на она што се случуваше кај нас. Како и секогаш Македонија се оставаше и се остава за крај во секоја стратегија. Меѓу последните доби независност, иако требаше прва, последна беше во редот на земјите зафатени од воен виор, па нема да чуди и ако последната серија на решавање на проблемите заврши со нас како десерт во политичко-безбедносното мени. Балканската експериментална лабораторија сè уште работи. Во која епрувета годинава ќе нè стават и во кое хемиско соединение ќе нè смешаат, ќе почекаме до јуни кога се најавуваат пресврти во балканската констелација.

ИМА ЛИ ФОРМУЛА ЗА НОВОТО МАКЕДОНСКО СОЕДИНЕНИЕ?

МАКЕДОНИЈА МЕЃУ ПОСЛЕДНИТЕ ДОБИ НЕЗАВИСНОСТ, ИАКО ТРЕБАШЕ ДА БИДЕ ПРВА, ПОСЛЕДНА ЈА ЗАФАТИ ВОЕНИОТ ВИОР, ПА НИШТО ЧУДНО АКО СЕРИЈАТА – РЕШАВАЊЕ НА БАЛКАНСКИТЕ ПРОБЛЕМИ ЗАВРШИ СО НАС, ЗА ДА БИДЕМЕ ДЕСЕРТ ВО ПОЛИТИЧКО - БЕЗБЕДНОСНОТО МЕНИ. БАЛКАНСКАТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА ЛАБОРАТОРИЈА СЕ УШТЕ ЕКСПЕРИМЕНТИРА. ВО КОЈА ЕПРУВЕТА ЌЕ НÈ СТАВАТ И ВО КОЕ ХЕМИСКО СОЕДИНЕНИЕ ЌЕ НÈ СМЕШААТ ВО ПРЕСВРТИТЕ КОИ ПРЕТСТОЈАТ ВО БАЛКАНСКАТА КОНСТЕЛАЦИЈА?